

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ
(для бакалаврів)

Київ 2016

Підготовлено професором кафедри обліку і аудиту М.І. Ковалем та доцентом кафедри обліку і аудиту М.М. Матюхою

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту (протокол № 5 від «18» листопада 2016р.)

Схвалено Вченою радою Інституту міжнародної економіки і фінансів МАУП (протокол № 3 від «30» листопада 2016 р.)

Коваль М.І., Матюха М.М. Навчальна програма дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» (для бакалаврів спеціальності «Облік і аудит»), К.: ПрАт «ВНЗ МАУП», 2016. - 17 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, зміст дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні», питання для самоконтролю, вказівки для виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, а також список літератури.

© ПрАт «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2016
©ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В обліковій роботі, яка проводиться на підприємствах, в установах і організаціях, виділяється кілька типів обліку:

- фінансовий (бухгалтерський) облік;
- управлінський облік;
- податковий облік;
- статистичний облік;
- спеціальний облік.

Всі типи обліку в певній мірі взаємопов'язані, зокрема податковий облік призначається для визначення розміру податкових зобов'язань платника податків. Він нерозривно зв'язаний з бухгалтерським обліком. Вихідна (основна) база бухгалтерського і податкового обліку єдина - це дані первинного обліку.

Визначення бази і розміру податкових платежів здійснюється згідно з податковим законодавством. Відображення в обліку податкових зобов'язань і розрахунків по всіх видах податкових зобов'язань здійснюється згідно з правилами бухгалтерського (фінансового) законодавства. Оподаткування не тільки тісно пов'язане з бухгалтерським обліком, а й значно впливає на систему бухгалтерського обліку. В даному курсі під податковим обліком розуміють нарахування податків та їх відображення в бухгалтерському обліку у нерозривному зв'язку.

У податковому законодавстві під податковим обліком розуміють облік податку на додану вартість, доходів, витрат, які нараховується податковим методом для визначення суми оподаткування прибутку і податку на прибуток. Нарахування і облік всіх інших податків, базою розрахунку для яких є дані бухгалтерського обліку, є складовими податкового обліку.

Акцентуємо увагу студентів на тому, що дана дисципліна розглядає податковий облік розширено і включає розрахунки всіх податків, відображення зобов'язань по їх оплаті, а також належне заповнення декларацій та інших податкових звітів.

Теоретичне осмислення предмету дисципліни "Облік і звітність в оподаткуванні" у даному контексті є важливою умовою формування вимог до студентів і успішного вивчення ними даної дисципліни.

Програма включає всі теми дисципліни, вивчення яких здійснюється в сукупності з завданнями для самостійної підготовки студентів і відповідями на контрольні питання, що охоплюють усі вузлові моменти дисципліни.

Навчальна дисципліна "Облік і звітність в оподаткуванні" вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр", галузі знань 0501 "Економіка і підприємництво", напряму/спеціальності 6.050100 "Облік і аудит".

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Головною метою дисципліни є формування у студентів поняття податкового обліку і набуття достатнього досвіду нарахування податків і відображення їх у бухгалтерському і податковому обліку та в податковій звітності підприємства.

Завдання дисципліни "Облік і звітність в оподаткуванні":

- допомогти студентові сформуванню вірного уявлення про сутність податкового обліку і звітності;
- розкрити сутність поняття податку і його структури (елементів);
- дати визначення кожного елементу податку і їх законодавче обґрунтування при організації податкового обліку;
- сконцентрувати увагу студентів на необхідності організації обліку (формуванні) бази розрахунку податків, як основи вірогідного складання податкових декларацій;
- набуття студентами навичок розрахунку податків і відображення в бухгалтерському обліку зобов'язань по їх виплаті;
- навчити студента складати (заповнювати) податкові декларації та іншу податкову звітність, що надається в податкові органи;

- сформувати у студентів навички застосування методики виправлення можливих помилок і порушень, що могли бути допущені в обліку та при заповненні декларацій.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Вивчення даної дисципліни передуює вивченню дисциплін "Податкова система України" і "Податкове право", «Податкова звітність», «Податковий менеджмент», що читаються для студентів ОКР «спеціаліст», «магістр». Предметом податкового обліку є господарська діяльність підприємства: основна, інвестиційна, фінансова, надзвичайні події, які вивчаються в відповідних курсах. Тому податковий облік нерозривно пов'язаний з бухгалтерським (фінансовим) обліком.

У свою чергу податковий облік є джерелом інформації для прийняття рішень керівниками підприємств і фінансових менеджерів відповідних рівнів, що вивчають також дисципліни "Управлінський облік", "Фінансовий менеджмент" і "Фінансовий аналіз".

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ДИСЦИПЛІНИ

«Облік і звітність в оподаткуванні»

Назва змістового модуля і теми	Кількість годин				
	Разом	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальна робота	Самостійної роботи студентів
Змістовий модуль 1. Основні засади організації податкового обліку в Україні					
Тема 1. Поняття і функції податкового обліку.	10	2	-	4	4
Змістовий модуль 2. Облік загальнодержавних податків і зборів					
Тема 2. Облік податку на прибуток	22	4	2	8	8
Тема 3. Облік податку з доходів фізичних осіб (ПДФО)	16	2	2	6	6
Тема 4. Облік податку на додану вартість (ПДВ)	22	4	2	8	8
Тема 5. Спрощена система оподаткування та обліку	22	4	2	8	8
Тема 6. Облік інших загальнодержавних податків і зборів.	16	2	2	6	6
Змістовий модуль 3. Облік ресурсних платежів та місцевих податків і зборів					
Тема 7. Облік ресурсних платежів	18	4	2	6	6
Тема 8. Облік місцевих податків та зборів.	18	4	2	6	6
Разом годин:	144	26	14	52	52

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

«Облік і звітність в оподаткуванні»

Змістовий модуль 1. Основні засади організації податкового обліку в Україні

Тема 1. Поняття і функції податкового обліку

- 1.1. Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі.
- 1.2. Поняття податкового обліку та його основні характеристики
- 1.3. Предмет податкового обліку та методи його ведення на підприємстві
- 1.4. Основні засади організації обліку в оподаткуванні
- 1.5. Ведення обліку в системі оподаткування на підприємстві

література: [14, 28, 29, 30, 31, 32].

Змістовий модуль 2. Облік загальнодержавних податків і зборів.

Тема 2. Облік податку на прибуток

- 2.1. Елементи податку на прибуток
- 2.2. Склад доходів та витрат, порядок їх визначення
- 2.3. Порядок визнання доходів
- 2.4. Визначення податкової амортизації

література: [14, 28, 29, 30, 31, 32].

Тема 3. Облік податку з доходів фізичних осіб (ПДФО)

- 3.1. Елементи ПДФО.
- 3.2. Види доходів. Податкова знижка.

3.3 Військовий збір, платники, умови сплати.

література: [14, 28, 29, 30, 31, 32].

Тема 4. Облік податку на додану вартість (ПДВ)

- 4.1. Елементи ПДВ
- 4.2. Документальне оформлення податкового кредиту з ПДВ

література: [7, 12, 24, 28, 29, 30, 31, 32].

Тема 5. Спрощена система оподаткування та обліку

5. 1. Єдиний податок
- 5.2. Фіксований сільськогосподарський податок

література: [12, 22, 23, 28, 29, 30, 31, 32].

Тема 6. Облік інших загальнодержавних податків і зборів

- 6.1. Облік акцизного податку
- 6.2. Облік інших податків, зборів, платежів
- 6.3. Облік збору за першу реєстрацію транспортного засобу

література: [20, 28, 29, 30, 31, 32].

Змістовий модуль 3. Облік ресурсних платежів та місцевих податків і зборів

Тема 7. Облік ресурсних платежів

- 7.1. Облік рентної плати та плати за користування надрами
- 7.2. Облік зборів за користування радіочастотним, водним та лісовим ресурсами
- 7.3. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів

література: [5, 6, 8, 10, 11, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32].

Тема 8. Облік місцевих податків та зборів

- 8.1. Облік податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
- 8.2. Облік туристичного збору
- 8.3. Облік збору за місця для паркування транспортних засобів
- 8.4. Облік збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності

література: [27, 28, 29, 30, 31, 32].

Примітки стосовно особливостей реалізації тематичного плану для студентів заочної форми навчання

Плани лекцій для студентів заочної та дистанційних форм навчання ідентичні очній формі, але відрізняються глибиною висвітлення і самостійного опрацювання навчального матеріалу.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття податкового обліку та звітності.
2. Історія виникнення податкового обліку та звітності.
3. Значення податкового обліку та звітності.
4. Основні завдання, що ставляться перед податковим обліком та звітністю.
5. Характеристика нормативної бази з податкового обліку та звітності. Види податкової звітності та взаємозв'язок між ними.
6. Облік платників і надходжень податків до бюджету.
7. Організаційні засади обліку платників податків.
8. Облік тимчасового військового збору.
9. Облік самозайнятих - платників податків.
10. Порядок зняття з обліку платників податку.
11. Сутність ПДВ, платники, база оподаткування та ставки податку.
12. База оподаткування та місце поставок.

13. Податкове зобов'язання та податковий кредит.
14. Оподаткування експортно-імпортних операцій.
15. Відшкодування ПДВ.
16. Спеціальний режим оподаткування ПДВ.
17. Декларації по ПДВ.
18. Сутність податку на прибуток, механізм обчислення та ставки податку.
19. Елементи об'єкту оподаткування податком на прибуток.
20. Облік необоротних активів та нарахування амортизації.
21. Особливості оподаткування податком на прибуток деяких операцій.
22. Оподаткування страхових та неприбуткових організацій.
23. Податок на репатріацію.
24. Консолідований податок на прибуток.
25. Облік податкових різниць.
26. Декларація з податку на прибуток.
27. Об'єкт оподаткування податком на прибуток.
28. Загальний оподаткований дохід.
29. Податкові соціальні пільги з податку на прибуток.
30. Ставка податку на прибуток.
31. Особливості оподаткування операцій, пов'язаних з іпотечним житловим кредитуванням.
32. Особливості оподаткування операцій, з продажу об'єктів нерухомого майна та інших операцій.
33. Місцеві податки і збори.
34. Єдиний податок: групи платників, ставки та критерії для розмежування по групах.
35. Єдиний податок: оподатковуваний дохід, дата визнання доходів, види діяльності, заборонені для єдиного податку.
36. Єдиний податок: книга обліку доходів та витрат; звітність з єдиного податку.
37. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

38. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності: платники, ставки, об'єкт оподаткування.
39. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності: види торгових патентів, вимоги до їх використання; відповідальність платників за недотримання вимог щодо торгових патентів.
40. Збір за місця для паркування транспортних засобів.
41. Туристичний збір.
42. Порядок сплати податку до бюджету.
43. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).
44. Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма №1 ДФ).
45. Основні реквізити та дані довідки ф. №1 ДФ.
46. Порядок заповнення та терміни подання податкового розрахунку..
47. Відповідальність юридичних та фізичних осіб за неподання або не своєчасне подання (подання у перекрученому вигляді) відомостей.
48. Сутність акцизного податку, платники податку, підакцизні товари.
49. Об'єкт та база оподаткування акцизним податком.
50. Ставки податку та механізм обчислення.
51. Акцизні марки.
52. Платники та об'єкт оподаткування акцизним податком.
53. База оподаткування та підакцизні товари.
54. Ставка акцизного податку та дата виникнення податкових зобов'язань.
55. Особливості обчислення податку за операціями з відчуження цінних паперів та деривативів.
56. Особливості оподаткування алкогольних напоїв.
57. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів.
58. Порядок і строки сплати податку.
59. Звітність по акцизному податку.
60. Маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

- 61.Звітність з акцизного податку.
- 62.Характеристика земельного податку.
- 63.Сутність, платники збору.
- 64.Облік орендної плати.
- 65.Звітність із земельного податку.
- 66.Сутність, платники податку.
- 67.Об'єкт та база оподаткування.
- 68.Ставки податку та механізм обчислення.
- 69.Звітність з екологічного податку.
- 70.Сутність ФСП та умови переходу на сплату податку.
- 71.Об'єкт та база оподаткування ФСП.
- 72.Методика Розрахунку питомої ваги доходів від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки в загальній системі доходу підприємства.
- 73.Збір за первісну реєстрацію транспортного засобу.
- 74.Ресурсні платежі.
- 75.Збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.
- 76.Сутність, платники та об'єкт оподаткування.
- 77.Види мита та їх характеристика.
- 78.Звільнення від сплати мита.
- 79.Види митних режимів.
- 80.Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.
- 81.Єдиний податок об'єкти оподаткування.
- 82.Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності.
- 83.Туристичний збір.
- 84.Збір за місця паркування.
- 85.Сутність податкової звітності, її види та характеристика.
- 86.Податкова декларація.
- 87.Способи подачі податкових декларацій.
- 88.Виправлення помилок у податкових деклараціях.

89. Декларація з ПДВ.

90. Декларація по податку на прибуток;

91. Декларація по ПДФО.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

У відповідності з навчальним планом підготовки фахівців за програмою “Облік і аудит” студенти заочної форми навчання повинні виконати контрольну роботу за однією із тем, що запропонована в даних робочих програмах. Результати контрольного завдання мають бути викладені у формі реферату на базі опрацьованої літератури за обраним індивідуальним завданням. Обсяг письмової роботи погоджується із викладачем.

Навчальний реферат – це письмовий твір, в якому розкривається певна тема на базі присвячених їй друкованих праць. Таким чином, основою написання реферату є ретельне вивчення літературних джерел з даної тематики. Характерною ознакою реферату є досконале знання автором реферату друкованих праць – монографій, статей, підручників тощо. Але не слід вважати, що автор реферату повинен тільки зводити основні положення друкованих праць. У більш широкому сучасному розумінні реферату притаманний творчий характер – його автор має виявити самостійність у процесі написання.

Для забезпечення ефективного виконання контрольної роботи, вивчення програмного матеріалу керівник курсу надає необхідну методичну допомогу (вибір проблеми, що вивчається, складання плану, пошук літературних джерел, інформаційне забезпечення).

Матеріали підготовлюються студентами після завершення викладання лекційного матеріалу.

Номер питання для контрольної роботи студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки (див. таблицю)

№ завдання	1	2	3	4	5	26
Останні дві цифри залікової книжки	01	02	03	04	05	26
	27	28	29	30	31	52
	53	54	55	56	57	78
	79	80	81	82	83	

Теми рефератів

1. Класифікація податків.
2. Економічна сутність і призначення податку на додану вартість.

3. Порядок визначення суми податку на додану вартість і строки розрахунки з бюджетом.
4. Відображення податку на додану вартість в бухгалтерському обліку.
5. Відображення податку на додану вартість в податковому обліку.
6. Об'єкт і ставки податку на прибуток.
7. Доходи і витрати при обчисленні податку на прибуток.
8. Організація обліку податкових доходів та витрат.
9. Порядок коригування і строки уплати податку на прибуток.
10. Методика нарахування тимчасового військового збору.
11. Відображення обліку різниці між бухгалтерським і податковим прибутками.
12. Обкладання податком на прибуток операцій особливого виду.
13. Звітність з податку на прибуток.
14. Акцизний податок та відображення його у звітності підприємства.
15. Податок з доходів фізичних осіб.
16. Спрощена система оподаткування.
17. Спеціальний торговий патент.
18. Фінансовий сільськогосподарський податок.
19. Мито і митні збори.
20. Збори за спеціальне використання природних ресурсів.
21. Плата за спеціальне використання водних ресурсів.
22. Збір на обов'язкове пенсійне страхування.
23. Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності.
24. Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмільництва.
25. Місцеві податки і збори.
26. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу;

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України. - К.: 1996 (зі змінами та доповненнями від 30.09.2010 за № 20-рп/2010) – Режим доступу: (<http://zakon.rada.gov.ua/>).

2. Цивільний Кодекс України в редакції від 31.05.2007 №1111-V із змінами і доповненнями – Режим доступу: (<http://zakon.rada.gov.ua/>).
3. Господарський Кодекс України // ВВР. – 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22. – Режим доступу: (<http://zakon.rada.gov.ua/>).
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення, прийнятий постановою ВРУ від 07.12.1984 №80731-X. – Режим доступу: ()).
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI. – Режим доступу: (<http://zakon.rada.gov.ua/>).
6. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI.
7. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III.
8. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22. 04. 93 N 3125 - XII із змінами та доповненнями. – Режим доступу: (<http://zakon.rada.gov.ua/>).
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996 –XIV, із змінами та доповненнями (<http://zakon.rada.gov.ua/>).
10. Інструкція „По інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів і розрахунків”: Наказ МФУ від 11.08.1994. - № 69. (із змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.
11. Інструкція по застосуванню «Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій»: Наказ МФУ від 30.11.1999.- №291. (із змінами та доповненнями). – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.
12. Методичні рекомендації з аналізу фінансового стану підприємстві, які звертаються до податкових органів з питань розстрочення (відстрочення) податкових зобов'язань: Лист ДПАУ від 23.07.2009. - №15653/7/24-0417.
13. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ МФУ від 30.11.99. - №291. – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і змін у фінансових звітах»: Наказ МФУ від 28.05.1999. - № 137. – Режим доступу: [http:// search. ligazakon.ua](http://search.ligazakon.ua).

15. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р., № 318 // Бухгалтерський облік і аудит. - 2000.- № 2.- С.3-7.

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ МФУ від 29.11.1999. - № 290. – Режим доступу: [http:// search. ligazakon.ua](http://search.ligazakon.ua).

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ МФУ від 31.12.1999. - №318. – Режим доступу: [http:// search. ligazakon.ua](http://search.ligazakon.ua).

Додаткова

18. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: Начальний посібник. – К.: Ліра-К, 2012. 576 с.

19. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3т. / кол. авторів [заг. редакція М. Я. Азарова]. – 2-ге вид., доп.та перероб. – К. : Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2011. – 590 с.

20. Лист ДПАУ від 25.03.2011р. №8236/7/17-0217 «Щодо застосування штрафних санкцій»;

21. Лист ДПАУ від 16.03.2011р. №7273/7/16-1517 «Про податкову звітність з ПДВ»;

22. Лист ДПАУ від 24.01.2011р. №1705/7/16-1517 «Про квартальний звітний період з ПДВ»;

23. Лист ДПАУ від 20.01.2011р. №1390/7/16-1517-01 «Про можливість відмови від пільг з ПДВ»;

24. Лист ДПАУ від 16.03.2011р. №7273/7/16-1517 «Про податкову звітність з ПДВ»;

25. Лист ДПАУ від 12.01.2011р. №365/6/0716 «Щодо застосування податкових соціальних пільг».

26. Лист ДПАУ від 09.03.2011р. №4628/6/17-0715 «Щодо обкладання податком на доходи вихідної допомоги».

27. Лист ДПАУ від 25.03.2011р. №8235/7/17-0217 «Про подання декларації з податку на доходи фізичних осіб».

28. Лист ДПАУ від 04.01.2011р. №12/7/15-0817 «Про особливості адміністрування збору за спеціальне використання води в умовах дії ПКУ».

29. Лист ДПАУ від 28.02.2011р. №4116/6/21-0115 «Про порядок сплати узгоджених податкових зобов'язань з акцизного податку».

30. Лист ПФУ від 26.01.2011р. №1405/03-36 «Про деякі нюанси нарахування єдиного внеску бюджетниками» (витяг);

31. Лист ПФУ від 06.01.2011р. №167/03-30 «Щодо нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;

32. Лист ПФУ, ДПАУ від 14.02.2011р. №2634/03-20, №3986/7/19-0117/165 «Щодо надходжень єдиного податку з 01.01.2011р.».